

Środa, 26 października 2016 r.

P8_TA(2016)0416

Europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej: realizacja priorytetów na rok 2016

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 26 października 2016 r. w sprawie europejskiego semestru na rzecz koordynacji polityki gospodarczej: realizacja priorytetów na rok 2016 (2016/2101(INI))

(2018/C 215/27)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 136,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 18 maja 2016 r. w sprawie zaleceń dla poszczególnych krajów na 2016 r. (COM(2016)0321),
- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z dni 28 i 29 czerwca 2016 r. (EUCO 26/16),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 lutego 2016 r. w sprawie europejskiego semestru na rzecz koordynacji polityki gospodarczej: roczna analiza wzrostu gospodarczego na rok 2016 ⁽¹⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 7 kwietnia 2016 r. zatytułowany „Europejski Semestr 2016: Ocena postępów w zakresie reform strukturalnych, zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania oraz wyniki szczegółowych ocen sytuacji na mocy rozporządzenia (UE) nr 1176/2011” (COM(2016)0095),
- uwzględniając sprawozdanie Komisji w sprawie rocznej analizy wzrostu gospodarczego na 2016 r. (COM(2015)0690), sprawozdanie Komisji przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania na 2016 r. (COM(2015)0691) i wspólne sprawozdanie o zatrudnieniu (COM(2015)0700), zalecenie Rady w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro (COM(2015)0692) oraz wniosek Komisji z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącego utworzenia Programu wspierania reform strukturalnych na lata 2017–2020 (COM(2015)0701),
- uwzględniając sprawozdanie pięciu przewodniczących z dnia 22 czerwca 2015 r. zatytułowane „Dokończenie budowy europejskiej unii gospodarczej i walutowej”,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 24 czerwca 2015 r. w sprawie przeglądu ram zarządzania gospodarczego: sytuacja obecna i wyzwania ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 1 grudnia 2011 r. w sprawie europejskiego okresu oceny na potrzeby koordynacji polityki gospodarczej ⁽³⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 13 stycznia 2015 r. zatytułowany „Optymalne wykorzystanie elastyczności przewidzianej w obowiązujących postanowieniach paktu stabilności i wzrostu” (COM(2015)0012),
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1017 z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych, Europejskiego Centrum Doradztwa Inwestycyjnego i Europejskiego Portalu Projektów Inwestycyjnych oraz zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 1291/2013 i (UE) nr 1316/2013 – Europejski Fundusz Inwestycji Strategicznych ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0058.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0238.

⁽³⁾ Dz.U. C 165 E z 11.6.2013, s. 24.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 169 z 1.7.2015, s. 1.

Środa, 26 października 2016 r.

- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 26 listopada 2014 r. zatytułowany „Plan inwestycyjny dla Europy” (COM(2014)0903),
 - uwzględniając zieloną księgę Komisji Europejskiej z dnia 18 lutego 2015 r. zatytułowaną „Tworzenie unii rynków kapitałowych” (COM(2015)0063),
 - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 17 czerwca 2015 r. zatytułowany „Sprawiedliwy i skuteczny system opodatkowania przedsiębiorstw w Unii Europejskiej: pięć głównych obszarów działania” (COM(2015)0302),
 - uwzględniając swoje rezolucje z dnia 5 lutego 2013 r. ⁽¹⁾ i z dnia 15 września 2016 r. ⁽²⁾ w sprawie poprawy dostępu MSP do finansowania,
 - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Gospodarczej i Monetarnej oraz opinie Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych, Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów, Komisji Rozwoju Regionalnego, jak również Komisji Kultury i Edukacji (A8-0309/2016),
- A. mając na uwadze, że według prognozy Komisji z wiosny 2016 r. oczekiwana stopa wzrostu wyniesie w 2016 r. 1,6 % w strefie euro i 1,8 % w UE;
- B. mając na uwadze, że w Europie wciąż występuje poważny deficyt inwestycyjny oraz że potrzebne jest zwiększenie popytu wewnętrznego i skorygowanie zakłóceń równowagi makroekonomicznej przy jednoczesnym dalszym zwiększaniu inwestycji w UE;
- C. mając na uwadze, że ogólnie bezrobocie w UE (zaś w szczególności bezrobocie strukturalne) pozostaje jednym z głównych wyzwań, przed jakimi stoją państwa członkowskie, gdyż jest ono w chwili obecnej bardzo wysokie (10,5 mln długotrwale bezrobotnych w UE); mając na uwadze, że choć dane lekko się poprawiły w porównaniu z poprzednimi latami, stopa bezrobocia ludzi młodych i stopy bezrobocia ogółem na obrzeżach Europy są nadal znacznie wyższe od średniej stopy bezrobocia w całej UE;
- D. mając na uwadze, że spadek cen ropy naftowej oraz powolny wzrost gospodarczy na początku 2016 r. okazały się dodatkowymi czynnikami ściągającym stopę inflacji do poziomów poniżej zera;
- E. mając na uwadze, że rozwój sytuacji politycznej, a mianowicie wynik referendum w Zjednoczonym Królestwie i stosunki z Rosją, oraz niepewność co do rozwoju globalnej sytuacji gospodarczej dodatkowo przyczyniły się do zahamowania inwestycji;
- F. mając na uwadze, że napływ uchodźców do państw członkowskich również zaszkodził inwestycjom w państwach członkowskich;
- G. mając na uwadze, że zalecenia dla państw członkowskich w ramach europejskiego semestru mają taki sam wskaźnik reakcji co jednostronne zalecenia OECD (29 % w porównaniu z 30 % w 2014 r.);
- H. mając na uwadze, że Parlament Europejski w swojej rezolucji w sprawie rocznej analizy wzrostu gospodarczego na 2016 r. przyjął z zadowoleniem lepszą kombinację polityki budżetowej i monetarnej, podkreślając jednocześnie potrzebę szczególnego skupienia się na strefie euro; ponadto podkreślił w niej potrzebę zwiększenia inwestycji, trwałych reform i odpowiedzialności fiskalnej, aby jeszcze bardziej wspierać wyższe stopy wzrostu gospodarczego i ożywienie gospodarcze w Europie;

Wyzwanie stojące przed Europą w kontekście globalnego spowolnienia gospodarczego

1. zauważa z niepokojem, że gospodarka UE będzie rosła wolniej niż się spodziewano na podstawie europejskiej prognozy gospodarczej z wiosny 2016 r., jako że PKB w strefie euro powinno wzrosnąć do 1,6 %, a w 2017 r. powinno osiągnąć 1,8 %;
2. podkreśla, że wyzwania stojące przed UE są powiązane z pogarszającym się klimatem międzynarodowym, zwlekaniem z trwałymi reformami oraz z rozbieżnościami w wynikach gospodarczych i społecznych w różnych częściach Unii; podkreśla potrzebę zwiększenia wzrostu gospodarczego, spójności, produktywności i konkurencyjności; uważa, że brak trwałych inwestycji i niedociągnięcia w tworzeniu jednolitego rynku pozbawiają UE pełni jej potencjału wzrostu;

⁽¹⁾ Dz.U. C 24 z 22.1.2016, s. 2.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0358.

Środa, 26 października 2016 r.

3. przyjmuje z zadowoleniem fakt, że Komisja skupiła się w swoich zaleceniach dla poszczególnych krajów na 2016 r. na trzech podstawowych priorytetach służących zwiększeniu wzrostu gospodarczego: na wspieraniu inwestycji umożliwiających innowacje, wzrost gospodarczy i tworzenie miejsc pracy, na realizacji społecznie wyważonych reform strukturalnych oraz na zachęcaniu do odpowiedzialnych finansów publicznych; podkreśla jednak, że Komisja powinna zrobić więcej dla zwiększenia stabilności finansów publicznych zgodnie z zasadami paktu stabilności i wzrostu, w pełni wykorzystując zawarte w nim klauzule elastyczności zgodnie z komunikatem Komisji z dnia 13 stycznia 2015 r. (COM(2015)0012);

4. dostrzega znaczenie spójności między instrumentami polityki spójności a szerszymi ramami zarządzania gospodarczego w kontekście wspierania starań na rzecz ożywienia gospodarczego koniecznych do osiągnięcia zgodności z zasadami europejskiego semestru; podkreśla jednak, że legitymacja polityki spójności wywodzi się z traktatów oraz że polityka ta jest wyrazem europejskiej solidarności, a jej główne założenie to wzmocnienie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej w UE w drodze zmniejszenia dysproporcji w poziomach rozwoju poszczególnych regionów oraz finansowania inwestycji związanych z celami strategii „Europa 2020” i zbliżenia UE do obywateli; jest zatem zdania, że środki wiążące skuteczność europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych z należytym zarządzaniem gospodarczym powinny być stosowane rozważnie, w sposób wyważony i wyłącznie w ostateczności, a ich efekty powinny być zgłaszane; przypomina ponadto, że stosowanie takich środków powinno zawsze być uzasadnione i przejrzyste oraz że przy ich stosowaniu należy brać pod uwagę uwarunkowania społeczne i gospodarcze danego państwa członkowskiego, tak aby uniknąć ograniczania inwestycji regionalnych i lokalnych, które są absolutnie niezbędne dla gospodarek państw członkowskich, a w szczególności dla małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), gdyż maksymalizują wzrost gospodarczy i tworzenie miejsc pracy oraz pobudzają konkurencyjność i wydajność, zwłaszcza w okresie silnej presji na wydatki publiczne; w odniesieniu do przypadków dwóch państw członkowskich, których dotyczyły decyzje Rady z dnia 12 lipca 2016 r., pociągające za sobą kary w ramach procedury nadmiernego deficytu na podstawie art. 126 ust. 8 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), zwraca uwagę na wniosek Komisji z dnia 27 lipca 2016 r. i wydaną w jego następstwie decyzję Rady z dnia 8 sierpnia 2016 r. o odwołaniu kar, które mogły zostać nałożone, po uwzględnieniu uzasadnionych wniosków państw członkowskich, trudnej sytuacji gospodarczej, wysiłków reformatorskich obu państw i ich zobowiązania się do przestrzegania zasad paktu stabilności i wzrostu; uważa w związku z tym, że wniosek, by zawiesić część zobowiązań na rok 2017 dotyczących europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych na mocy środków wiążących ich skuteczność z należytym zarządzaniem gospodarczym, powinien uwzględnić stanowisko Parlamentu przedstawione w ramach zorganizowanego dialogu;

5. przyjmuje z zadowoleniem fakt, że Komisja nadal stosuje podejście polegające na ograniczaniu liczby zaleceń, oraz jej wysiłki na rzecz usprawnienia semestru poprzez uwzględnianie przy wyznaczaniu celów politycznych na następne 18 miesięcy przede wszystkim priorytetowych dziedzin o istotnym znaczeniu makroekonomicznym i społecznym; przypomina, że ułatwia to wdrażanie zaleceń w oparciu o kompleksowy i sensowny zbiór istniejących wskaźników gospodarczych i społecznych; podkreśla, że ograniczenie liczby zaleceń powinno również doprowadzić do większego ukierunkowania tematycznego; podkreśla potrzebę zmniejszania różnic gospodarczych między państwami członkowskimi oraz osiągnięcia konwergencji;

6. w pełni wspiera wysiłki na rzecz zapewnienia większej samoodpowiedzialności krajowej przy formułowaniu i wdrażaniu zaleceń dla poszczególnych krajów jako toczącym się procesie reformatorskim; uważa, że w trosce o zwiększenie samoodpowiedzialności krajowej i sprzyjanie wdrażaniu zaleceń dla poszczególnych krajów oraz z uwagi na to, że ponad połowę tych zaleceń muszą wdrażać władze regionalne i lokalne, zalecenia te należy jasno sformułować w oparciu o dobrze zdefiniowane i skonstruowane priorytety na szczeblu europejskim, w stosownych przypadkach z udziałem parlamentów narodowych oraz władz regionalnych i lokalnych; podkreśla, że z uwagi na obecny podział uprawnień i kompetencji w poszczególnych państwach członkowskich wdrażanie zaleceń dla poszczególnych krajów mogłoby zostać udoskonalone przy aktywnym udziale władz lokalnych i regionalnych, i w związku z tym popiera propozycję kodeksu postępowania dotyczącego udziału władz lokalnych i regionalnych w procesie europejskiego semestru, jak zasugerował to Komitet Regionów; wzywa państwa członkowskie do zapewnienia odpowiedniej kontroli demokratycznej nad krajowymi programami reform w parlamentach narodowych;

7. podkreśla, że długotrwały kryzys gospodarczy w Europie uwidoczniał palącą potrzebę ułatwiania inwestycji w takich obszarach jak edukacja, innowacja, badania i rozwój przy jednoczesnym zwiększaniu konkurencyjności UE poprzez realizację trwałych reform strukturalnych w celu pobudzenia tworzenia wartościowych miejsc pracy oraz poprzez prowadzenie odpowiedzialnej polityki fiskalnej w celu stworzenia lepszego klimatu dla zatrudnienia, przedsiębiorstw (zwłaszcza MŚP) i inwestycji; zauważa wpływ Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych po roku jego funkcjonowania; podkreśla, jak ważne jest zwiększenie absorpcji EFIS w regionach słabiej rozwiniętych i w regionach w okresie przejściowym, oraz podkreśla znaczenie prawdziwie uzupełniającego charakteru tych inwestycji przy jednoczesnym wzmocnieniu wysiłków na rzecz opracowania platform inwestycyjnych, w tym na poziomie regionalnym;

Środa, 26 października 2016 r.

8. podkreśla, że nadal zbyt wysokie stopy bezrobocia, a szczególnie bezrobocia młodzieży, pokazują, iż zdolność tworzenia wartościowych miejsc pracy w kilku państwach członkowskich jest wciąż ograniczona, oraz podkreśla, że potrzebne są dalsze działania, prowadzone w konsultacji z partnerami społecznymi i zgodnie z krajowymi praktykami, aby zwiększyć inwestowanie w umiejętności, sprawić, by rynki pracy bardziej sprzyjały włączeniu społecznemu oraz ograniczyć wykluczenie społeczne i narastające nierówności w dochodach i majątku przy jednoczesnym utrzymaniu należytego zarządzania budżetem; stwierdza, że działania ułatwiające dostęp do finansowania, w szczególności MŚP, są konieczne do efektywnego przeciwdziałania wysokiemu bezrobociu utrzymującemu się w wielu państwach członkowskich;

9. podkreśla, że obecna sytuacja gospodarcza, w której nadwyżka płynności występuje jednocześnie ze stopami procentowymi na zerowej granicy, perspektywami niskiego popytu oraz ograniczonymi inwestycjami i wydatkami gospodarstw domowych i przedsiębiorstw, wymaga od Komisji zastosowania odświeżonej kombinacji polityki fiskalnej i monetarnej w celu wygenerowania wzrostu; zauważa, że sama polityka monetarna nie wystarcza do pobudzenia wzrostu gospodarczego, gdy brakuje inwestycji i trwałych reform strukturalnych;

Priorytety i cele w zaleceniach na 2016 r.

10. podkreśla zalecenie Komisji pod adresem trzech państw członkowskich, by wyszły z procedury nadmiernego deficytu; zgadza się z Komisją, że znaczne i stałe nadwyżki na rachunkach obrotów bieżących świadczą o potrzebie pobudzenia popytu i inwestycji, w szczególności inwestycji długoterminowych, w celu podjęcia wyzwań, jakie niesie przyszłość w zakresie transportu i komunikacji, gospodarki cyfrowej, edukacji, innowacji i badań naukowych, zmiany klimatu, energii, ochrony środowiska i starzenia się populacji; wzywa Komisję do dalszego zachęcania wszystkich państw członkowskich do prowadzenia odpowiedzialnej i zrównoważonej polityki budżetowej, która leży u podstaw wzrostu i ożywienia gospodarczego, poprzez zwiększenie nacisku na inwestycje i efektywne wydatki publiczne oraz wspieranie społecznie wyważonych reform strukturalnych;

11. zauważa, że dalsze środki są potrzebne, by zwiększyć możliwości finansowania, zwłaszcza dla MŚP, i ograniczyć pożyczki zagrożone w strefie euro zgodnie z prawem UE w celu uzdrowienia bilansów banków i zwiększenia w ten sposób ich zdolności do kredytowania gospodarki realnej; podkreśla znaczenie stopniowego ukończenia i wdrożenia unii bankowej oraz rozwoju unii rynków kapitałowych w celu stworzenia stabilnego środowiska dla inwestycji i wzrostu gospodarczego oraz w celu uniknięcia rozdrobnienia rynku finansowego strefy euro;

12. podkreśla fakt, że inwestycje dotychczas pozostają w tyle i nie przynoszą trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu w UE oraz nie przyczyniają się do poprawy otoczenia biznesowego; uważa, że polityce monetarnej powinna towarzyszyć odpowiednia polityka fiskalna – zgodna z zasadami paktu stabilności i wzrostu oraz jego klauzulami elastyczności – zmierzająca do wygenerowania wzrostu gospodarczego w UE; zwraca uwagę, że w ostatnich latach nastąpił silny spadek inwestycji na szczeblu samorządów terytorialnych, lecz że nadal inwestycje te stanowią około 60 % inwestycji publicznych w UE; podkreśla, że instrumenty polityki inwestycyjnej, takie jak EFIS i europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne, wymagają odpowiednio skalibrowanego łączenia i komplementarności między nimi w celu zwiększenia wartości dodanej wydatków unijnych poprzez przyciągnięcie dodatkowych środków od inwestorów prywatnych; podkreśla zatem, że przy opracowywaniu danego projektu reform strukturalnych w ramach programu wspierania reform strukturalnych należy zapraszać do udziału władze lokalne i regionalne;

Reakcje polityczne i wnioski

13. podkreśla potrzebę zwiększenia ogólnej zdolności UE do wzrostu, tworzenia i utrzymywania wartościowych miejsc pracy, a tym samym do radzenia sobie z wysokimi stopami bezrobocia poprzez stworzenie ram regulacyjnych sprzyjających wzrostowi gospodarczemu; uważa, że migracja mogłaby odegrać pewną rolę w zrównoważeniu negatywnych skutków starzenia się populacji, co zależy od zdolności państw członkowskich do lepszego wykorzystania umiejętności migrantów i dostosowania systemów zarządzania migracją zarobkową do potrzeb rynku pracy;

14. podkreśla znaczenie systemów edukacji sprzyjających włączeniu społecznemu, które pobudzają innowację i kreatywność oraz rozwijają umiejętności potrzebne na rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia zawodowego; zauważa, że przy unikaniu równania w dół w zakresie płac i standardów pracy należy utrzymać właściwy kompromis między kosztami gospodarczymi, społecznymi i ludzkimi zgodnie z unijnymi wartościami – solidarnością i pomocniczością, jednocześnie kładąc nacisk na inwestowanie w kapitał ludzki, badania i rozwój, udoskonalanie systemów edukacji i kształcenia zawodowego, w tym kształcenia przez całe życie; uważa, że potrzebne są dobrze zaprojektowane strategie polityczne, aby sprzyjać innowacji, badaniom i rozwojowi w celu wspierania wydajności, generowaniu stałego,

Środa, 26 października 2016 r.

trwałego wzrostu gospodarczego i służenia pomocą w radzeniu sobie z obecnymi wyzwaniami strukturalnymi, a tym samym w celu wypełnienia luki innowacyjności względem innych gospodarek;

15. zwraca się do Komisji o potraktowanie priorytetowo środków zmniejszających przeszkody utrudniające większy napływ inwestycji i wymianę handlową, które istnieją zarówno na poziomie UE z powodu braku jasności co do planowanych strategii, w szczególności w następujących dziedzinach: energetyka, transport, komunikacja i gospodarka cyfrowa; w następstwie przyjęcia unii bankowej zauważa na poziomie krajowym skutki skomplikowanych systemów prawnych, korupcji, braku przejrzystości w sektorze finansowym, przestarzałej biurokracji, nieodpowiedniej cyfryzacji usług publicznych, niewłaściwej alokacji zasobów, obecności barier dla rynku wewnętrznego w sektorze bankowym i w sektorze ubezpieczeń oraz skutki systemów edukacji, które rozmiągają się z wymaganiami rynku pracy i wymaganiami związanymi z urzeczywistnieniem rynku wewnętrznego, dla pożyczek bankowych;

16. ubolewa nad tym, że w kontekście strategii „Europa 2020”, w przypadku której po raz pierwszy walka z ubóstwem była częścią programu UE, cel dotyczący ograniczenia skali ubóstwa w Unii nie zostanie osiągnięty; uważa, że cel dotyczący walki z ubóstwem należy uwzględnić już na etapie opracowywania koncepcji każdej polityki UE;

17. podkreśla, jak ważne jest unikanie nadmiernego klina podatkowego, jako że zbyt wysokie podatki zniechęcają osoby bierne zawodowo, bezrobotne, drugich żywicieli rodziny i osoby nisko uposażone do powrotu na rynek pracy;

18. przyjmuje do wiadomości toczące się między Komisją a państwami członkowskimi dyskusje nad metodą obliczania luki produktowej;

19. zwraca uwagę, że należy dołożyć starań, by znieść pozostałe bariery dla inwestycji w państwach członkowskich i umożliwić bardziej odpowiednią kombinację polityki fiskalnej i monetarnej ukierunkowaną na strategię polityczne sprzyjające trwałemu wzrostowi gospodarczemu, łącznie z rzeczywistym naciskiem na wydatki w dziedzinie badań i rozwoju; uważa, że wsparcie publiczne i prywatne dla instytucji badawczych i placówek szkolnictwa wyższego jest kluczowym czynnikiem zwiększenia konkurencyjności gospodarki europejskiej oraz że słabość lub brak takiej infrastruktury stawia niektóre kraje w bardzo niekorzystnej sytuacji; podkreśla, że nie ma uniwersalnej, idealnej recepty na unijną politykę innowacyjności, lecz że w celu zlikwidowania istniejącej w UE przepaści w zakresie zdolności innowacyjnych należy zalecić wystarczająco zróżnicowane polityki innowacyjności w państwach członkowskich, bazujące na modelowych przykładach osiągniętych sukcesów;

20. przyjmuje z zadowoleniem porozumienie osiągnięte na konferencji klimatycznej w Paryżu (COP21) z grudnia 2015 r. oraz wzywa państwa członkowskie i Komisję do wprowadzenia go w życie;

Udział poszczególnych sektorów w europejskim semestrze na 2016 r.

Polityka zatrudnienia i polityka społeczna

21. uważa, że Rada i Komisja powinny dążyć do tego, aby procesowi konsolidacji budżetowej towarzyszyły środki, które pozwalają ograniczać nierówności, oraz podkreśla, że proces europejskiego semestru powinien pomóc znaleźć rozwiązania dla aktualnych i przyszłych wyzwań społecznych i zapewnić dzięki temu większą wydajność gospodarczą; podkreśla, że inwestycje społeczne w kapitał ludzki muszą stanowić podstawowe działanie uzupełniające, gdyż kapitał ludzki jest jednym z czynników wzrostu, stymulującym konkurencyjność i rozwój; domaga się, aby poważnym reformom strukturalnym proponowanym w zaleceniach dla poszczególnych krajów towarzyszyła ocena skutków społecznych odnosząca się do oddziaływania krótko-, średnio- i długoterminowego, której celem będzie lepsze zrozumienie wpływu społecznego, gospodarczego i skutków dla zatrudnienia, zwłaszcza pod kątem tworzenia nowych miejsc pracy i wzrostu gospodarczego;

22. podkreśla, że bezrobocie, a zwłaszcza bezrobocie młodzieży, pozostaje nadrzędnym problemem społeczeństw europejskich, oraz że według Komisji bezrobocie stale stopniowo maleje, ale pozostaje na poziomie wyższym niż w 2008 r., przy czym w kwietniu 2016 r. bez pracy pozostawało 21,2 mln osób, zaś między poszczególnymi państwami członkowskimi występują pod tym względem ogromne różnice; wskazuje na konieczność jakościowej i ilościowej oceny powstałych miejsc pracy, aby uniknąć wzrostu wskaźnika zatrudnienia będącego tylko skutkiem niepewnych form zatrudnienia lub spadku liczby ludności aktywnej zawodowo; stwierdza, że choć systemy kształcenia i szkolenia zawodowego niektórych państw członkowskich zapewniają wyniki w zakresie przekazywanych umiejętności i wiedzy, nie sprawdzają się jednak w skali międzynarodowej i borykają się z niedoborem wykwalifikowanej siły roboczej, co powoduje

Środa, 26 października 2016 r.

pośrednio, że 39 % przedsiębiorstw wciąż ma problemy ze znalezieniem pracowników o wymaganych umiejętnościach; nalega, aby w zaleceniach dla poszczególnych krajów większy nacisk położono na przezwycięzenie strukturalnego braku równowagi na rynku pracy, w tym bezrobocia długotrwałego i niedopasowania umiejętności oraz podkreśla potrzebę dalszego inwestowania oraz rozwijania systemów kształcenia i szkolenia zawodowego, zapewniających społeczeństwu narzędzia i zdolności w zakresie dostosowania się do zmieniających się wymogów rynku pracy;

23. podkreśla, że w latach 2008–2014 o 4,2 mln zwiększyła się w UE liczba osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, wynosząca ponad 22 mln (22,3 %); stwierdza, że Komisja oświadczyła, że „większość państw członkowskich nadal odczuwa poważne społeczne skutki kryzysu”; wzywa Komisję i państwa członkowskie, by podjęły bardziej zdecydowane wysiłki na rzecz ograniczenia ubóstwa, wykluczenia społecznego i narastających nierówności, aby wyeliminować dysproporcje gospodarcze i społeczne między państwami członkowskimi i w obrębie społeczeństw; jest zdania, że walka z ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz zmniejszanie nierówności powinny należeć do priorytetów odzwierciedlonych w zaleceniach dla poszczególnych krajów, ponieważ mają podstawowe znaczenie dla osiągnięcia długotrwałego wzrostu gospodarczego oraz społecznie akceptowalnego tempa wdrożenia;

24. przypomina, że – jak stwierdził Parlament – społecznie odpowiedzialne reformy muszą opierać się na solidarności, integracji, sprawiedliwości społecznej i sprawiedliwym podziale dóbr, czyli modelu, który gwarantuje równość i zabezpieczenie społeczne, chroni najsłabsze grupy społeczne i poprawia poziom życia wszystkich obywateli;

25. jest przekonany, że wzrost gospodarczy powinien gwarantować pozytywne skutki społeczne; z zadowoleniem przyjmuje wprowadzenie trzech nowych wskaźników zatrudnienia do tabeli wyników makroekonomicznych; ponawia prośbę, aby były one traktowane tak samo jak już istniejące wskaźniki ekonomiczne, co zagwarantuje lepszą ocenę zakłóceń równowagi wewnętrznej i poprawi skuteczność reform strukturalnych; apeluje w związku z tym – aby zapobiec wybiórczemu stosowaniu wskaźników – o umożliwienie inicjowania dogłębnych analiz, umożliwiające lepsze zrozumienie związku przyczynowo-skutkowego między strategiami politycznymi a działaniami; proponuje wprowadzenie procedury dotyczącej zakłóceń równowagi społecznej przy opracowywaniu zaleceń dla poszczególnych krajów, aby zapobiegać równaniu w dół pod względem standardów społecznych, opierając się na skutecznym wykorzystaniu wskaźników społecznych i wskaźników zatrudnienia w nadzorze makroekonomicznym; jest zdania, że traktowanie tak samo wskaźników zatrudnienia i ekonomicznych powinno iść w parze ze wzrostem znaczenia Rady EPSCO w europejskim semestrze;

26. uważa, że wprowadzenie trzech wskaźników zatrudnienia pokazuje, że europejska strategia zatrudnienia, w tym wytyczne dotyczące polityki zatrudnienia, odgrywają ważną rolę w procesie zarządzania gospodarką UE, lecz konieczne są dodatkowe wysiłki, zwłaszcza polegające na wprowadzeniu wskaźników społecznych;

27. docenia, że Komisja rozpoczęła prace nad ustanowieniem europejskiego filaru praw socjalnych, ale przypomina, że konieczne jest przedstawienie wyników konsultacji oraz podjęcie dalszych skutecznych kroków, dzięki którym UE zostanie pogłębiona i będzie sprawiedliwsza oraz odegra ważną rolę w rozwiązaniu problemu nierówności; zwraca w tym zakresie uwagę na sprawozdanie pięciu przewodniczących, w którym apelują o większą spójność gospodarczą i społeczną, ale przyznaje, że nie istnieje jedno uniwersalne rozwiązanie; uważa w związku z tym, że każda wspólna polityka powinna być dostosowana do sytuacji w danym państwie członkowskim; uważa, że europejskie działania powinny także uwzględniać nierówności i różnice w dochodach wewnątrz państw członkowskich i nie mogą ograniczać się do działań tylko na rzecz najbardziej potrzebujących;

28. docenia fakt, że w europejskim semestrze kładzie się obecnie większy nacisk na zatrudnienie i sytuację społeczną, jednocześnie szanując uprawnienia państw członkowskich; wzywa je do pilnych działań w celu zapewnienia godnej pracy i płac umożliwiających utrzymanie na minimalnym poziomie, dostęp do odpowiedniego minimalnego dochodu i zabezpieczenia społecznego (które obniżyło już wskaźnik ubóstwa z 26,1 % do 17,2 %) i wysokiej jakości usług publicznych, oraz popiera opracowanie i ustanowienie odpowiedniego zrównoważonego systemu zabezpieczenia społecznego; apeluje do Komisji o udzielenie pomocy państwom członkowskim i wymianę z nimi najlepszych praktyk w celu poprawy zdolności administracyjnych na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym, co stanowi kluczowe wyzwanie dla podjęcia na nowo długoterminowych inwestycji oraz zapewnienia tworzenia miejsc pracy i trwałego wzrostu;

29. podkreśla, że zapewnienie systemów zabezpieczenia społecznego i zarządzanie nimi podlega kompetencji państw członkowskich, a Unia te działania koordynuje, ale ich nie harmonizuje;

Środa, 26 października 2016 r.

30. uważa, że ustalanie wysokości płac leży w zakresie kompetencji państw członkowskich, co zgodnie z zasadą pomocniczości należy uszanować;

31. odnotowuje spadek stopy bezrobocia wśród młodzieży, wskazuje jednak, że nadal utrzymuje się ono na niewiarygodnie wysokim poziomie, gdyż bez pracy pozostaje w UE ponad 4 mln młodych osób (poniżej 25. roku życia), z czego 2,885 mln w strefie euro; ubolewa, że ponad trzy lata po uruchomieniu Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych wyniki wdrażania gwarancji dla młodzieży są tak nierównomierne, a niekiedy wdrażana jest ona w sposób nieefektywny; wzywa Komisję, by przedstawiła w październiku 2016 r. gruntowną analizę jej wdrożenia, która stanie się podstawą dla kontynuacji programu;

32. przypomina, że w wielu państwach członkowskich świadczenia dla bezrobotnych maleją z roku na rok w wyniku m. in. bezrobocia długotrwałego, przez co rośnie liczba osób znajdujących się poniżej progu ubóstwa i wykluczenia społecznego; apeluje o zagwarantowanie odpowiednich świadczeń dla bezrobotnych, umożliwiających im godne życie, lub o podjęcie działań umożliwiających płynną integrację tych osób na rynku pracy;

33. podkreśla fakt, że brak równowagi w systemach emerytalnych to przede wszystkim konsekwencja bezrobocia, spadku wartości wynagrodzeń i upowszechnienia się niepewnych form zatrudnienia; w związku z tym apeluje o reformy gwarantujące odpowiednie finansowanie dla silnego pierwszego filaru emerytalnego, co zapewni godne emerytury, w każdym razie przynajmniej powyżej progu ubóstwa;

34. przypomina ponownie, że swobodny przepływ osób ma podstawowe znaczenie dla wzmocnienia konwergencji między krajami europejskimi oraz ich integracji;

35. odnotowuje wzrost liczby zaleceń (dla pięciu państw członkowskich) dotyczących systemów dochodu minimalnego; wzywa Komisję – biorąc pod uwagę, że duże nierówności pod względem dochodów są szkodliwe nie tylko dla spójności społecznej, lecz także dla trwałego wzrostu gospodarczego (jak stwierdziły niedawno zarówno MFW, jak i OECD) – by zrealizowała obietnicę zawartą w przemówieniu inauguracyjnym przewodniczącego J.-C. Junckera, dotyczącą zapewnienia odpowiedniego dochodu wszystkim Europejczykom za pomocą europejskich ram minimalnego dochodu, tak aby pokryć podstawowe koszty życiowe przy jednoczesnym poszanowaniu praktyk krajowych i zasady pomocniczości;

36. wyraża zaniepokojenie z powodu wzrostu nierówności w dochodach wynikającego częściowo z nieskutecznych reform rynku pracy; wzywa Komisję i państwa członkowskie do wdrożenia środków zapewniających poprawę jakości pracy w celu ograniczenia segmentacji rynku pracy wraz ze środkami podnoszącymi płacę minimalną do godziwego poziomu i wzmacniającymi negocjacje zbiorowe oraz pozycję pracowników w systemach kształtowania wynagrodzeń celem zmniejszenia zróżnicowania płac; ostrzega, że w ciągu ostatnich dziesięcioleci zarządy przedsiębiorstw pochłaniały większą część zysków, podczas gdy płace pracowników utrzymywały się na tym samym poziomie lub zostały obniżone; uważa, że to nadmierne zróżnicowanie wynagrodzeń pogłębia nierówności i szkodzi wydajności oraz konkurencyjności przedsiębiorstw;

37. wyraża zaniepokojenie w związku z utrzymującym się wysokim bezrobociem długotrwałym, które w UE dotyka 10,5 mln osób, oraz przypomina, że integracja długotrwałe bezrobotnych na rynku pracy ma zasadnicze znaczenie dla zagwarantowania trwałości systemów zabezpieczenia społecznego, a także dla pewności siebie tych osób; dlatego ubolewa nad brakiem działań ze strony państw członkowskich w związku z wdrażaniem zaleceń Rady w sprawie integracji osób długotrwałe bezrobotnych na rynku pracy; ponawia apel do Komisji o wsparcie wysiłków zmierzających do stworzenia sprzyjających integracji możliwości uczenia się przez całe życie dla pracowników i osób poszukujących pracy w każdym wieku oraz o podjęcie w najwcześniejszym możliwym terminie działań mających poprawić dostęp do finansowania UE oraz w miarę możliwości do zmobilizowania dodatkowych zasobów;

38. uważa, że zabezpieczenie społeczne, w tym emerytury i usługi takie jak opieka zdrowotna, opieka nad dziećmi i opieka długoterminowa nadal mają podstawowe znaczenie dla zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu, wydłużenia życia zawodowego oraz tworzenia miejsca pracy i ograniczenia nierówności; w związku z tym wzywa Komisję i państwa członkowskie, by wzmocniły strategie polityczne gwarantujące wystarczalność, adekwatność, skuteczność, a także jakość systemów zabezpieczenia społecznego przez cały okres życia, zapewniając godne życie, przeciwdziałając nierównościom i wspierając włączenie społeczne w celu eliminacji ubóstwa, zwłaszcza w odniesieniu do osób wykluczonych z rynku pracy i najsłabszych grup społecznych;

39. przypomina o przeszkodach i barierach, zarówno fizycznych, jak i elektronicznych, które wciąż napotykają osoby niepełnosprawne; oczekuje, że akt w sprawie dostępności dla osób niepełnosprawnych zainicjowany przez Komisję będzie mógł zostać szybko wdrożony i będzie skutecznie koncentrować się na konkretnych działaniach mających na celu ułatwienie włączenia społecznego i dostępu;

Środa, 26 października 2016 r.

Rynek wewnętrzny

40. z zadowoleniem przyjmuje dużą liczbę zaleceń dla poszczególnych krajów wspierających sprawnie funkcjonujący i zintegrowany jednolity rynek, w tym możliwości finansowe i inwestycyjne w celu wsparcia przedsiębiorstw, zwłaszcza MŚP, i które pomagają tworzyć miejsca pracy, wspierają administrację elektroniczną, zamówienia publiczne i wzajemne uznawanie, w tym wzajemne uznawanie kwalifikacji; podkreśla, że ich wdrożenie ma kluczowe znaczenie, aby jeśli chcemy odczuć zmiany w tych obszarach polityki stały się odczuwalne; uważa w związku z tym za niezbędne, aby Komisja, w kontekście zaleceń dla poszczególnych krajów, zwróciła szczególną uwagę na wprowadzenie długoterminowych reform mających znaczący wpływ szczególnie w dziedzinie inwestycji społecznych, zatrudnienia i szkoleń;

41. stwierdza, że jednolity rynek jest podstawą gospodarki UE, oraz podkreśla, że lepiej zarządzany, sprzyjający lepszej regulacji i konkurencji, otwarty jednolity rynek stanowi instrument o kluczowym znaczeniu dla wspierania wzrostu gospodarczego, zatrudnienia i konkurencyjności oraz utrzymania zaufania sektora biznesowego i konsumentów; wzywa w związku z tym Komisję do monitorowania postępów państw członkowskich i przypomina o znaczeniu formalnego włączenia filaru jednolitego rynku do europejskiego semestru, aby umożliwić stałe monitorowanie wskaźników jednolitego rynku pozwalających na systematyczne śledzenie i ocenę postępów państw członkowskich w realizowaniu zaleceń dla poszczególnych krajów;

42. z zadowoleniem przyjmuje determinację Komisji w podejmowaniu problemu braku koordynacji podatkowej w UE, a w szczególności trudności, które napotykają MŚP w wyniku złożoności zróżnicowanych krajowych przepisów dotyczących VAT; apeluje do Komisji o ocenę wykonalności dalszej koordynacji, a w szczególności ocenę możliwości zastosowania uproszczonego podejścia do VAT na jednolitym rynku cyfrowym;

43. potępia wciąż istniejące albo tworzone bariery, które utrudniają sprawnie funkcjonowanie i integrację jednolitego rynku; zwraca uwagę zwłaszcza na niepełną transpozycję i stosowanie dyrektywy usługowej przez wiele państw członkowskich oraz wzywa Komisję do skuteczniejszego egzekwowania od państw członkowskich zaciągniętych przez nie zgodnie z prawem UE zobowiązań; przypomina zobowiązanie Komisji do skorzystania w razie konieczności z postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, aby zagwarantować pełne wdrożenie prawodawstwa dotyczącego jednolitego rynku towarów i usług oraz rynku cyfrowego;

44. przypomina, że u podstaw systemu uznawania kwalifikacji zawodowych leżą zasady wzajemnego zaufania między systemami prawnymi i wzajemnej weryfikacji jakości kwalifikacji; stwierdza, że wymagane są dalsze działania, aby skuteczniej stosować wzajemne uznawanie kwalifikacji zawodowych; podkreśla, że właściwe egzekwowanie przepisów i lepsze stanowienie prawa mają zasadnicze znaczenie w kontekście rozdrobnienia jednolitego rynku, które utrudnia działalność gospodarczą i ogranicza możliwości wyboru konsumenta, i że powinny one obejmować wszystkie sektory biznesu oraz mieć zastosowanie zarówno do obecnego, jak i przyszłego prawodawstwa; z zadowoleniem przyjmuje prowadzone obecnie rozpoznanie uregulowanych kwalifikacji i zawodów, dzięki któremu powstanie interaktywna publiczna baza danych, która może być pomocna państwom członkowskim w przygotowaniu krajowych planów działania;

45. ubolewa, że zalecenia dla poszczególnych krajów nadal wskazują na nieprawidłowości w zamówieniach publicznych, takie jak brak konkurencji i przejrzystości, oraz że 21 państw członkowskich nie w pełni transponowało pakiet ustawodawczy, co prowadzi do zakłóceń na rynku; wzywa Komisję do szybkiego działania, poprzez wszczęcie w razie potrzeby postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, w celu dopilnowania, aby państwa członkowskie wypełniały podjęte zobowiązania prawne; apeluje do Komisji o systematyczne monitorowanie w efektywny i przejrzysty sposób procedur administracyjnych, aby nie nakładały one nieproporcjonalnego obciążenia na przedsiębiorstwa i by nie uniemożliwiały MŚP uczestnictwa w zamówieniach publicznych;

46. wspiera państwa członkowskie w ich dążeniu do modernizacji usług administracji publicznej, zwłaszcza poprzez wprowadzanie administracji elektronicznej, i apeluje o lepszą współpracę transgraniczną, uproszczenie procedur administracyjnych i interoperacyjność administracji publicznych z korzyścią dla wszystkich przedsiębiorstw i obywateli, a także apeluje do Komisji, aby tam, gdzie digitalizacja usług publicznych jest finansowana z unijnego budżetu, zaangażowała się w efektywniejsze monitorowanie odpowiedniego wykorzystywania tych środków;

o

o o

47. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji przewodniczącemu Rady, przewodniczącemu Komisji, przewodniczącemu Eurogrupy, prezesowi EBC oraz parlamentom narodowym.